

Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Кафедра неорганічної та фізичної хімії
Інститут підвищення кваліфікації
спеціалістів фармації НФаУ
Кафедра промислової фармації та економіки
Українська академія наук

Матеріали
V Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції з міжнародною участю
НАНОТЕХНОЛОГІЇ І НАНОМАТЕРІАЛИ
У ФАРМАЦІЇ ТА МЕДИЦИНІ
(23 квітня 2021 року)

Materials of
V Ukrainian Scientific-Practical Internet Conference
with International Participation
NANO-TECHNOLOGY AND NANOMATERIALS
IN PHARMACY AND MEDICINE
(April 23, 2021)

Материалы
V Всеукраинской научно-практической интернет-
конференции с международным участием
НАНОТЕХНОЛОГИИ И НАНОМАТЕРИАЛЫ
В ФАРМАЦИИ И МЕДИЦИНЕ
(23 апреля 2021 года)

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ХАРКІВ
2021

УДК 620.3:61
Н 25

Редакційна колегія:

проф. Котвіцька А.А., проф. Владимирова І.М.,
доц. Голік М.Ю., проф. Левітін Є.Я., проф. Ведерникова І.О.,
проф. Шпичак О.С., доц. Криських О.С.

Конференція зареєстрована в УкрІНТЕІ (посвідчення № 406 від 16.09.2020 р.).

Н 25 Нанотехнології і наноматеріали у фармації та медицині : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (23 квітня 2021 р., м. Харків). – Харків : НФаУ, 2021. – 98 с.

Збірник містить матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю “Нанотехнології і наноматеріали у фармації та медицині” (23 квітня 2021 року).

Для широкого кола наукових та практичних фахівців у галузі фармації та медицини, магістрантів, аспірантів, докторантів, співробітників фармацевтичних підприємств, викладачів вищих навчальних закладів.

*Редколегія не завжди поділяє погляди авторів статей.
Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір,
точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних,
власних імен та інших відомостей.
Матеріали подаються мовою оригіналу.*

ПАТОГЕНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ КОМОРБІДНОЇ З МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ

Білай С.І., Довбиш М.А.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна

belayzcrb@.rambler.ru

Сечокам'яна хвороба – це захворювання обміну речовин, яке характеризується наявністю каменів у нирках та сечових шляхів та виникає внаслідок дії різних екзогенних і ендогенних причин, включаючи спадковий характер. Нефролітіаз – один з найбільш поширеніших урологічних патологій (25-40% усіх урологічних хворих), захворювання якого зростає – близько 1-3% дорослого населення планети.

Ведучими етіопатогенетичними факторами розвитку сечокам'яної хвороби визнані: перенасичення сечі каменеутворюючими компонентами, коливання кислотності сечі і діурезу; інфекції сечовивідних шляхів, анатомічні і патологічні зміни сечовидільної системи; нефроптоз та інші причини, які призводять до порушення відтоку сечі з нирок; метаболічні (гіперкальціурія, гіпероксалурія, гіперурикозурія, гіперцистинурія); судинні порушення в нирці і в організмі в цілому; тривалий прийом препаратів, які сприяють каменеутворенню (препарати кальцію, вітамін D, ацетазоламід, триамтерен та ін.).

Гіперурикемія досить часто асоційована з порушенням толерантності до глюкози, дисліпідемією та артеріальною гіпертензією у хворих абдомінальним ожирінням і в останні роки розглядається в якості складової синдрому інсулінорезистентності. Зв'язок між інсулінорезистентністю, рівнями інсуліну в плазмі і рівнями сечової кислоти в сироватці обумовлена здатністю інсуліну сповільнювати кліренс сечової кислоти в проксимальних канальцях нирок. Крім того, виявлено прямий кореляційний зв'язок між гіперурикемією і систолічним та діастолічним артеріальним тиском. Збільшення рівня сечової кислоти на 1 мг/дл у пацієнтів з артеріальною гіпертензією призводить до підвищення частоти серцево-судинних ускладнень на 10%.

Найважливішим фактором, який сполучає сечокам'яну хворобу і серцево-судинні захворювання з метаболічним синдромом є двонаправленість метаболічних реакцій, пов'язаних з цими порушеннями. До даних факторів належать: середовище для формування каменю, літогенні властивості сечі, фактори навколишнього середовища (дієта), а також оксидативний стрес, запальні зміни і молекулярні дисфункції, які впливають на метаболічний обмін і зміни речовин в сечі, що піддаються аналізу.

В якості висновків, слід зазначити, що пацієнти з метаболічним синдромом мають підвищений ризик розвитку сечокам'яної хвороби із зазначенням, що його слід оцінювати як системний розлад. З урахуванням компонентів метаболічного синдрому, включаючи ожиріння, наявність цукрового діабету або гіпертензії, можливість розвитку сечових каменів з'являється з наявністю гіперхолестеринемії, гіпертригліцеридемії, низького рівня ліпопротеїдів високої щільності і високого рівня ліпопротеїдів низької щільності.